Zonnepark Oosterlaak

Financiële participatie Zonnepark Oosterlaak

December 2022

Inhoud

Financiële participatie

1. Introductie
2. Uitgangspunten en beleid
3. Doelstellingen
4. Lokale energie coöperaties
5. Profijtplan
6. Financiële participatie afwegingen

1. Introductie

Inzet op lokale financiële participatie

Zon op land betekent altijd in zekere mate een ingreep in de omgeving van een gemeente en heeft impact op haar inwoners. Alhoewel we er alles aan doen om het zonnepark zo in te passen dat het op haar best een verbetering oplevert, is het hoe dan ook een verandering.

Daarnaast heeft of krijgt iedere inwoner te maken met de energietransitie. Door inwoners te betrekken en mee te laten profiteren van een zonnepark creëren we draagvlak voor het zonnepark en de energietransitie. Belangrijk daarbij is dat de opbrengsten niet alleen terecht komen bij mensen die al geld op de spaarrekening hebben, maar dat iedereen die wil voordeel kan hebben, ook als ze weinig geld kunnen investeren.

Samenwerking kan georganiseerd worden met lokale energiecoöperaties en/of direct met inwoners of organisaties die hun vertegenwoordigen. In dit document wordt de gekozen invulling toegelicht waarin de lusten en lasten zoveel mogelijk gelijkwaardig worden verdeeld.

Zoals ook in het principeverzoek aangegeven is er de voorkeur om de financiële deelname via een energie coöperatie te organiseren. Wanneer dit niet mogelijk is of als de beste invulling wordt geacht, wordt er gekeken naar vormen waarin we met de burgers van ‘t Goy op een directe wijze financiële deelname organiseren. Voor dit project hebben we met 2 energie coöperaties uit Houten gesproken: Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten.

In de aanloop naar het indienen van het principeverzoek hebben we tijdens de omgevingsdialoog ook gesprekken gevoerd met diverse eigenaren van aangrenzende percelen. In de ontwikkelfase is meermaals met Stichting Mooi ‘t Goy gesproken, een groep enthousiaste vrijwilligers bestaand uit inwoners van ‘t Goy die zich inzetten om het dorp leefbaar en vitaal te houden.

2. Uitgangspunten en beleid

De gemeente Houten streeft naar een financiële deelname van 100% lokaal eigenaarschap. De vorm waarop een initiatiefnemer die wil realiseren dient te worden onderbouwd met een plan voor financiële deelname en dit dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen van de omgeving.

De gemeente heeft in haar beleidskader zonnevelden een tabel opgesteld die de voorkeursvolgorde weergeeft qua financiële participatie. Een groter percentage lokaal eigenaarschap wordt gewaardeerd, maar ook het laten participeren van Houtenaren die niet de financiële ruimte hebben om te investeren wordt gewaardeerd.

Positie	Optie
1	Volledig eigendom lokale energiecoöperatie
2	Gedeeltelijk eigendom lokale energie coöperatie
3	Gebiedsfonds*
4	Aandelen**
5	Obligaties**
6	Lokale stroom wordt met korting verkocht
7	Schadevergoeding

Voorkeursvolgorde financiële participatie

De voorkeursvolgorde, waarbij meerdere combinaties mogelijk zijn, is gebaseerd op de combinatie van de aspecten (lokale) betrokkenheid, zeggenschap en (financieel) profijt. Hierbij wordt aangegeven dat het gebiedsfonds het meeste wordt gewaardeerd als deze specifiek wordt ingezet op het gebied waar het zonneveld ligt. Dit neemt af zodra dit gebied groter wordt gemaakt. Daarnaast is het van belang dat wanneer er aandelen of obligaties worden uitgegeven, deze in handen komen van Houtenaren. Als dit niet zo is neemt de betrokkenheid af.

Sunvest heeft voorkeursvolgorde financiële deelname gebruikt om tot een zo goed mogelijke financiële participatie voor het zonnepark te komen.

3. Doelstellingen

Financiële revenuen dienen lokaal terecht te komen

- Sunvest ziet graag dat de lokale omgeving in coöperatief verband financieel participeert in het zonnepark om zo mee te profiteren van de opbrengsten uit het zonnepark
- Het is van belang dat de revenuen van het zonnepark daadwerkelijk lokaal terecht komen
- Sunvest stelt tot 50% eigendom (en daarmee 50% van de zeggenschap en het rendement) in het zonnepark beschikbaar, of biedt een alternatief aan om te zorgen dat 50% van het rendement lokaal terechtkomt
- Sunvest streeft naar een opzet na waarbij alle lokale inwoners kunnen meeprofiteren, ook de inwoners die niet of nauwelijks financieel kunnen investeren.
- Ruim voordat de financiële participatievorm wordt uitgevoerd zullen inwoners van ‘t Goy en Houten vroegtijdig geïnformeerd worden over hoe zij mee kunnen doen

4. Lokale energie coöperaties

Mogelijkheden financiële participatie

Sunvest heeft onderzocht of het voor Zonnepark Oosterlaak mogelijk is om samen met een energie coöperatie 50% lokaal eigendom te realiseren. Als alternatief is er gekeken naar een profijtplan met daarin een combinatie aan financiële participatie vormen uit de tabel uit hoofdstuk 2.

Duurzaam Eiland

Sinds januari 2021 heeft Sunvest diverse gesprekken gevoerd met energie coöperatie Duurzaam Eiland. Tijdens diverse ontmoetingen is er gesproken over de verschillende mogelijkheden van samenwerking. EC Duurzaam Eiland gaf aan geïnteresseerd te zijn in een zonnepark met waterstof innovatie.

Als opvolging hierop is er tijdens een meeting met het bestuur de ontwikkelingen en mogelijkheden besproken voor een zonnepark pilot met waterstof. Coöperatie Duurzaam Eiland gaf aan op dat moment nog geen keuze te willen maken voor co-ontwikkeling en haar opties open te houden voor wellicht een zelfstandige ontwikkeling.

In een later stadium voorafgaand aan het opstellen van het principeverzoek heeft Sunvest de coöperatie Duurzaam Eiland nogmaals benadert. Het bestuur gaf aan dat zij als Coöperatie Duurzaam Eiland op dit moment volop bezig met een eigen aanvraagprocedures voor zonnevelden in de gemeente Houten.

De coöperatie had niet de mogelijkheid om kwalitatief een goed onderbouwd plan met ons samen te realiseren gezien hun betrokkenheid bij zonneveld De Heul (20 ha, Schalkwijk) en zonneveld De Knoest (20 ha, Schalkwijk).

Er is in de ontwikkelfase opnieuw contact geweest met het bestuur van Duurzaam Eiland en zij hebben deelgenomen aan de digitale informatieavond op 19 december 2022. Er is met interesse naar onze plannen geluisterd en er is afgesproken om in januari 2023 af te spreken om de klokken gelijk te zetten en te kijken of we elkaar op ontwikkelgebied kunnen helpen. Immers zouden er straks drie zonnevelden kunnen zijn met dezelfde doelstellingen en dus ook obstakels.

4. Lokale energie coöperaties

Opgewekt Houten

In september 2021 heeft Sunvest contact gezocht met energie-coöperatie Opgewekt Houten om de samenwerkingsmogelijkheden te bespreken. Dit verzoek tot samenwerking is besproken in het bestuur en heeft coöperatie Opgewekt Houten afgestemd met hun collega's van Coöperatie Duurzaam Eiland van Schalkwijk, met wie zij intensief samenwerken. Coöperatie Opgewekt Houten kwam tot dezelfde conclusie als Duurzaam Eiland, zij hadden hun handenvol met de ontwikkeling van de twee zonnevelden in Schalkwijk.

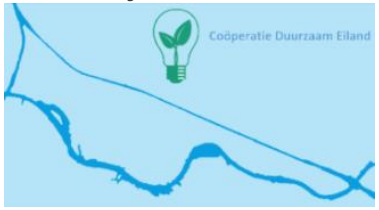

OPGEWEKT HOUTEN
SAMEN DUURZAAM

Lokale energie coöperatie of profijtplan

Op basis van de gesprekken met de energie-coöperaties bleek er geen mogelijkheid om met een van de twee een gezamenlijk ontwikkeltraject te bewandelen.

Aangezien het zonnepark in ‘t Goy voorzien is, is het van belang dat de revenuen zoveel mogelijk terugvloeien naar de inwoners van het ‘t Goy. Om die reden heeft Sunvest nauw contact gehad met Stichting Mooi ‘t Goy. Er is besproken of Mooi ‘t Goy interesse zou hebben om een energie coöperatie te worden, voor alsnog heeft dit voor de stichting niet de voorkeur. Omdat een lokale energie coöperatie uit ‘t Goy mooi zou passen bij de ambitie van lokaal eigendom is er tijdens de informatieavonden op 11 oktober, 1 december en 19 december de oproep gedaan aan inwoners van ‘t Goy om een energie coöperatie op te richten. Sunvest zal waar mogelijk helpen bij het opzetten en dit proces zou in parallel met de ontwikkelingen van het zonnepark uitgevoerd kunnen worden, het park staat er immers voorlopig nog niet.

Na oproepen tijdens de informatieavonden en tijdens de keukentafelgesprekken zijn er geen mensen naar voren getreden die, samen met Sunvest, het opzetten van een lokale energie coöperatie willen onderzoeken. De conclusie is daarmee dat er geen animo is om een lokale energie coöperatie op te richten. Om deze reden is Sunvest voornemens om in te zetten op een profijtplan waardoor de revenuen alsnog zo goed mogelijk lokaal terecht komen.

5. Profijtplan

Introductie

Er zijn verschillende manieren om te zorgen dat de revenuen van het zonnepark lokaal terecht komen. Om te zorgen voor gelijkwaardige verdeling van het rendement zal daarom een Profijtplan worden opgezet dat bestaat uit een combinatie aan financiële participatie opties die zoveel mogelijk lokaal terecht komen. In het Profijtplan zitten de volgende aspecten

- Omgevingsfonds
- Zon obligaties
- Zon-op-dak campagne
- Zonnepanelen op basisschool de Boogerd
- Zonnepanelen op buurthuis de Ploeg

Omgevingsfonds

Een omgevingsfonds is een fonds waar ieder jaar vanaf de start van de operationele periode geld in wordt gestort ten behoeve van (duurzame) projecten in de lokale omgeving. De besluitvorming over het uitgeven van dit fonds ligt idealiter bij (een vertegenwoordiging van) de lokale inwoners. Vooraf dienen richtlijnen opgesteld te worden die definiëren aan wat voor type projecten het geld besteed kan worden.

Stichting Mooi 't Goy is de aangewezen partij om het fonds te beheren. Zij hebben aangegeven welwillend tegenover het beheren van het fonds te staan om zo samen met de inwoners van 't Goy te bepalen hoe het geld besteed wordt. Het doel is om de leefbaarheid en vitaliteit van het dorp te verbeteren.

Een omgevingsfonds heeft als voordeel dat het geld direct vanaf jaar 1 jaarlijks beschikbaar komt en besteed kan worden. Het bedrag in het omgevingsfonds wordt voor het zonnepark gezien als kosten en kosten zullen ten alle tijden betaald moeten worden. Dit in tegenstelling tot de dividenden waar Sunvest en een energie coöperatie recht op zouden hebben, deze worden alleen uitgekeerd als aan alle andere verplichtingen is voldaan. In de praktijk betekent dit bij project gefinancierde zonneparken dat in de eerste 15 jaar voornamelijk de bank wordt terugbetaald.

Aangezien het omgevingsfonds een kostenpost is moet het zonnepark deze wel kunnen dragen. Het jaarlijks in te leggen bedrag kan daarom in deze fase nog niet precies bepaald worden. De vaste jaarlijkse bijdrage aan het fonds zal tussen de EUR 10.000 tot maximaal EUR 15.000 per jaar zijn afhankelijk van de verdere ontwikkelingen.

5. Profijtplan

Zon obligaties

Om alle inwoners van Houten de mogelijkheid te geven om mee te profiteren van het zonnepark zullen er zon obligaties worden uitgegeven. Inwoners van Houten kunnen obligaties (een achtergestelde lening) kopen tegen een aantrekkelijke rente. Over het algemeen is deze rente tussen de 3,5% - 4,5%, dit zal afhankelijk zijn van de economische situatie tegen de tijd van uitgeven.

Om iedereen de mogelijkheid te geven om deel te nemen aan de obligaties wordt het minimum bedrag om te investeren ingesteld op EUR 25. Oftewel, een obligatie zal EUR 25 gaan kosten. Op deze manier hopen we dat zoveel mogelijk mensen kunnen deelnemen en wordt voorkomen dat er door 1 of een aantal mensen met diepere zakken wordt geïnvesteerd.

Om deelname te stimuleren en te zorgen dat zoveel mogelijk van de lusten van het zonnepark echt lokaal terecht komen zal er voor inwoners van ‘t Goy een startobligatie á EUR 25 worden aangeboden.

De hoeveelheid uit te geven obligaties is afhankelijk van de business case van het zonnepark. Er moet richting de bank worden aangetoond dat het zonnepark d.m.v. haar inkomsten de obligatielening kan terug betalen.

Op basis van de huidige berekeningen zal er tussen de EUR 50.000 en EUR 100.000 aan obligaties worden uitgegeven. Waarbij een obligatie EUR 25 kost.

Zon-op-dak campagne

Sunvest zal een zon-op-dak campagne opzetten om het gebruik van zonnepanelen en daarmee de opwek van duurzame energie te stimuleren. Inwoners van ‘t Goy krijgen de mogelijkheid om tegen voordelig(ere) groothandel prijzen zonnepanelen in te kopen. Over het algemeen betekent dit een korting van circa 15%.

Om te zorgen dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van lokale partijen zal Sunvest voor de installatie afspraken maken met een lokale installateur.

5. Profijtplan

Om te zorgen voor verdere verduurzaming in het ‘t Goy en lokale betrokkenheid, los van het te besteden bedrag in het omgevingsfonds, is besloten om voor twee belangrijke gebouwen in ‘t Goy zonnepanelen ter beschikking te stellen.

Zonnepanelen op basisschool de Boogerd

De eerste locatie is basisschool de Boogerd. Sunvest werkt in veel van haar projecten samen met de Stichting Schooldakrevolutie. Wij ondersteunen hun doel om op zoveel mogelijk schooldaken zonnepanelen te krijgen en leerlingen te onderwijzen over de energietransitie. Draagvlak voor duurzaamheid en de energietransitie begint bij de jeugd, die dan ook vaak hun ouders daarin meenemen. We zorgen daarom dat de jeugd van ‘t Goy mee kan doen. Samen met de Stichting Schooldakrevolutie organiseren we dat basisschool de Boogerd de beschikking krijgt over een vol dak zonnepanelen. Scholen die meedoen ontvangen tevens gratis een lespakket over de energietransitie en worden uitgenodigd om jaarlijks een excursie te volgen op het zonnepark. Daar zullen ze leren over onderwerpen zoals klimaatverandering, duurzame energie, techniek, natuur, biodiversiteit, cultuurhistorie & archeologie.

Zonnepanelen op basisschool de Boogerd en de Ploeg

De tweede locatie is dorpshuis de Ploeg in ‘t Goy. Dit is een locatie waar nu al veel bijeenkomst voor ‘t Goy plaatsvinden en wij begrijpen dat het de bedoeling is dat deze locatie in de toekomst verder wordt ontwikkelt met de mogelijkheid dat het dorpshuis dagelijks geopend gaat zijn. Het moet een verzamelpunt worden voor het reilen en zeilen van het dorp.

Dit sluit ook aan bij de ambitie van Sunvest om bij de Ploeg een digitaal informatiebord te plaatsen waarop o.a. informatie over het zonnepark alsmede de archeologische geschiedenis van het gebied te zien zal zijn.

Hierom denken wij dat dit een mooie locatie is om zonnepanelen voor beschikbaar te stellen.

de Boogerd
R.K. Basisschool

6. Financiële participatie afwegingen

Voor de invullingen van financiële participatie wordt getracht om zo goed mogelijk invulling te geven aan de definitie van 50% lokaal eigendom. Op hoofdlijnen zijn er twee smaken, 50% aandeelhouderschap of een Profijtplan waar een combinatie aan financiële participatie opties (zie hoofdstuk 2) in zitten. Sunvest heeft geen voorkeur en kijkt per project wat de beste optie is.

50% aandeelhouderschap en een Profijtplan hebben beiden voor- en nadelen en het hangt van de situatie en voorkeuren af wat het meest passend is. Onderstaande tabel geeft beknopt de verschillen weer.

	50% aandeelhouder	Profijtplan
Eigendom	Mede-eigenaar, mede verantwoordelijk	Geen eigenaarschap, maar wel zeggenschap
Inzet omgeving	Vergt veel inzet van leden en bestuur (opzetten energie coöperatie, ophalen en beheren eigen vermogen, actief meebesturen)	Vergt inzet van een bestuur in het beheren (eerlijk uitgeven) van het fonds
Rendement	Doorgaans pas na 15 jaar als de bank is terugbetaald	Direct na ingebruikname zonnepark
Risico	Ontwikkelkosten, ophalen benodigd eigen vermogen, rendement onzeker	Geen
Verdeling rendement	Personen die lid zijn van de cooperatie (heel Houten)	Omgevingsfonds -> (duurzame) projecten met sterk algemeen nut voor de directe omgeving

Aangezien er vooralsnog geen intentie bij Sunvest bekend is in ‘t Goy om een energie coöperatie op te richten zorgt een profijtplan er het beste voor dat de revenuen echt lokaal terecht komen. Om te zorgen dat dit in goede afstemming met de omgeving gebeurt ziet Sunvest in Mooi ‘t Goy de ideale partner om het Profijtplan gezamenlijk uit te voeren. Mooi ‘t Goy heeft aangegeven voldoende draagvlak voor het zonnepark te zien en staat er positief tegenover om deze rol op zich te nemen. De precieze afspraken zullen in de eerste helft van 2023 verder worden afgestemd en overeengekomen. Mocht in er in deze periode nog wel mogelijkheden zijn voor een lokale energie coöperatie dan zal dit onderzocht worden.